

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

Els "padres",
com les cuple-
tistes, no podran
ensenyar

Any I - Núm. 18

Barcelona, 20 d'octubre de 1931

Preu: 20 cèntims

LES RESPONSABILITATS

Les declaracions literàries del general Martínez Anido

Quan en el si de la Comissió de Responsabilitats es varen saber les bones disposicions del general Martínez Anido de rebre-la per a fer-li declaracions, la curiositat que la possibilitat d'aquestes despertaren féu que la Comissió en pes acordés traslladar-se a Cannes (on, com tot-hom sap, Hanibal va derrotar els feixistes i va donar a Flaubert la informació necessària per a escriure «Salambó»). El se-

nyor Cordero, però, trobant-se sol·licitat pels seus nombrosos innombrables càrrecs, s'hauria vist impossibilitat d'assistir-hi si no li haguessin estat concedides dietes, subsidis i uns rètols que deien «ocupado», per a posar damunt de cada càrrec que deixava desocupat amb la seva absència.

Arribaren a Cannes i es dirigiren al cafè dels Anglesos, que és el més concorregut de Niça, i allà decidiren que fes la visita el senyor Cordero, perquè, home bregat en càrrecs, no li vindria d'un i podria fer tots els que convingués a l'acusat.

El senyor Cordero, després de rebre una indemnització enraonada dels seus companys, es dirigí al xalet del general.

—El general?—preguntà.
—Està de pasco, però ha dit-ho que si vienien por lo de la declaración, que le llamemos.

El senyor Cordero, doncs, va esperar-se.

L'assistent retirat del general sortí tot seguit a cercar-lo, i al cap de mitja hora entrà don Severiano.

—Estoy muy enfermo! Estoy muy enfermo, le digo!—digué amb energia—. ¿Es usted sordo? ¿Quién es usted?

—Yo soy...

—Cállese, le digo! Cállese! Ahora puede explicarse.

El senyor Cordero s'explicà.

—Voy a meterme en la cama

y le haré mi declaración. ¿Lle-
va usted pijama?

—No, mi general.

—Severiano!

—¿Di, querido?

—Da un camión al paisano.

I adreçant-se al senyor Cor-
dero:

—Ya le llamarán.

I el general sortí de la sala.

El senyor Cordero se trobà
aviat a les mans una llarga ca-
misa de dormir de color de ro-
sa. Què n'havia de fer? El lec-
tor més ase ho hauria comprès
com ell: posar-se-la. I se la po-
sà. Al cap d'una estona es sen-
tí una veu enèrgica:

—Que pase ese!

Què hauria fet el lector més
ase, si no passar? I el senyor
Cordero passà. Ajegut al llit,
amb una camisa imperi blau cel
amb entorxats, hi havia el ge-
neral. Amablement féu signe al
senyor Cordero que s'acostés.

Aquest, tímid com el seu nom
indica, dubtava; el general, in-
sistent, l'invità a escoltar la se-
va declaració. El senyor Corde-
ro l'escoltà; però com que aques-
tes coses es fan sempre a porta
tancada, i nosaltres no tenim el
mal costum d'escoltar darrera
les portes, haurem d'esperar que
el senyor Cordero reveli el que
el general li digué, per a comu-
nicar-ho als nostres lectors. Po-
dem avançar, només, que el
membre de la Comissió de Res-
ponsabilitats quedà satisfet:

molt satisfet.

Traspassos

En Lluís Massot i en Lluís
Jover, abans de tot «Lluïsos»,
projecten passar d'Acció Cata-
lana a «La Lliga», com a pro-
testa de l'actitud d'en Nico-
lau, votant l'article 24.

Igualment el senyor Thio,
que des que no hi ha fe,
no vol fer més turró.

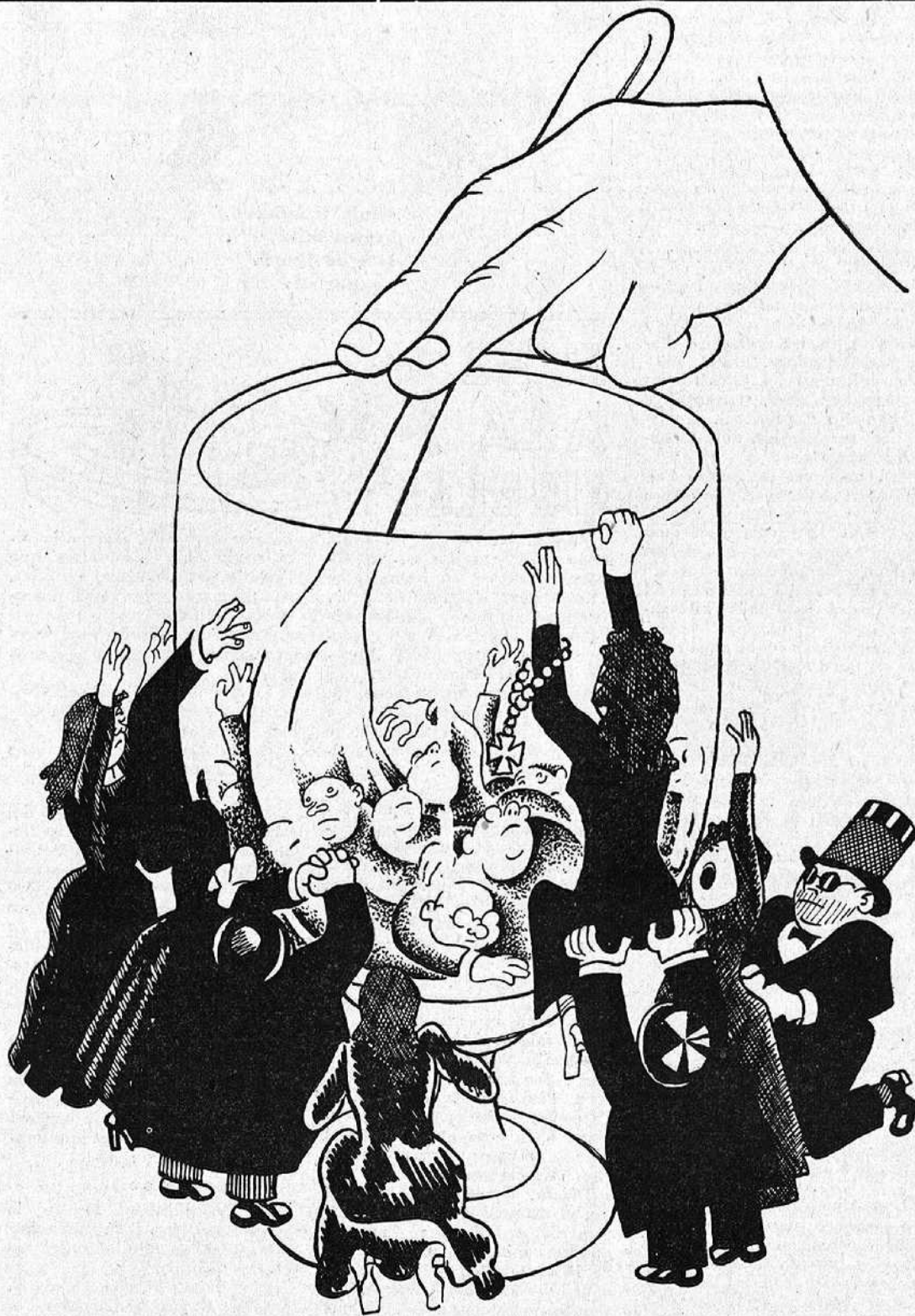
Després de Dràcula i Nosferatu, Alfons XIII ocupa el castell de Lublan

Als afores de Lublan, Eslovà-
quia, en mig de la fragorosa
serralada dels Càrpats, i a la
frontera de Polònia, s'aixeca el
sinistre castell.

Mai ningú no l'ha vist a la
llum del sol, perquè una espe-
sa boira que surt dels pantans
que el voltien, el volta amb els
pantans. I el vent fred i hu-
mit, ressona en les roques fra-
goroses, xiula i sembla que di-
gui: «Volta!...!»

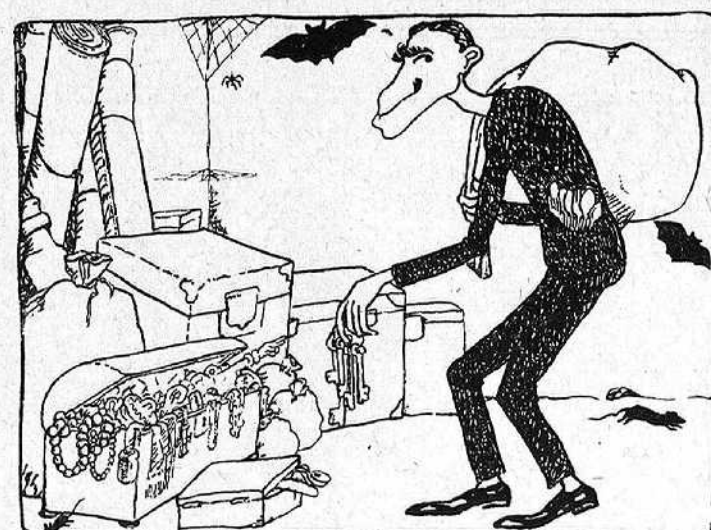
El castell de Lublan, de si-
nistra història, ja que, quan al
segle XVII els seus habitants
s'adonaren que tots els que
l'havien habitat durant el se-
gle XV havien mort sense que
se n'escapés un de sol, l'aban-
donaren a les aus de presa, als
rats penats i als bandits de les
rodalies. L'udol dels llops a-
companyava el rosari que els
bandolers deien cada nit per
l'etern descans de llurs vícti-
mes del dia, i ningú no gosava
atansar-se a deu llegües. Tot
això se sabia, com es pot su-
posar, pel que en deien les ve-
lles del poble de Lublan i per
les deduccions dels detectius
privats.

Durant tot el segle XVIII el
castell el tingué llogat Norfe-
ratu el Vampir; el XIX, Dràcu-
la, hi estava en tractes amb Pe-
ter Kuerten, el Vampir de Dus-
seldorf, quan li tallaren el cap.
El vent, durant molt de temps,
féu petar els papers dels bal-
cons amb el seu udol «Vol-

FARMACOPEA CONSTITUCIONAL

La dissolució de les ordes. — Agitació general.

ta!...! Volta!...!» Fins que un
dia trist, trist, desaparegueren.

Una tartana tronada s'aturà
davant de la portalada; en bai-
xà un individu llarg, llarg, amb
el llavi penjant i un baguet sota
el braç; donà un duro al
tartaner boi dient-li:

—Aquí tienes mi retrato.

El tartaner es mirà el duro,
el girà i, en veure-hi una se-
nyora asseguda murmurà en es-
lovac:

—Quin m...!

Sense dir res més el perso-
natge entrà al castell i tarta-
na i tartaner i cavall fugiren
empesos pel vent que els cri-

dava: «Volta!...! Volta!...!»
La porta del castell es tancà
amb estrepit:

—Buuu...!

El personatge es girà; mirà
al voltant i es clavà a riure:

—Ja, ja, ja! Era sevillano!

I l'eco:

—Hoch hoch hoch! Telefün-

ken!

Perquè cal advertir que l'eco
era eslovac castís i no hi ha-
via manera de fer-li parlar una
llengua estrangera.

Sense fer-ne cas, el personat-
ge deixà el baguet a terra, es
tragué la capa i quedà vestit de
frac.

—¡Soy Alfonso XIII! ¡viva
yo!

—Telefunken...! — repetí l'e-
co — Telefunken!

Don Alfons es quedà parat.
Com que era fosc encengué una
llanterna màgica i començà de
recórrer les sales. Els rats pe-
nats volaven i li fregaven la
cara; les teranyines es petaven
amb un silenci sord. Arribà al
saló del tron. Hi havia una tau-
la i hi diposità el baguet. Es
va treure la clau i l'obrí. A la
llum de la llanterna màgica
brillà un tresor: collarets i ou-
lleretes, pedres precioses, a-
nells.

—Anillos!—deia—anillos de
oro! Para tener bien cerrado el
varillaje del paraguas!

I l'eco responia en eslovac:

—Telefunken! Telefunken!...

Anà traient els objectes pre-
ciosos que brillaven damunt la
taula: objectes d'art de tota
mena, quadros dels millors mes-
tres dels segles XV i XVI; mi-
niatures; estàtues; relíquies
(pisa con garbo); tapissos d'un
valor inapreciable; mobles. Des-
feu un paquet: hi havia 144
claus d'or que caigueren damunt
la taula dringant; una grossa
de claus sense els panys. Pen-
sant-hi, Don Alfons tingué un
record:

—Ja ja! No me he podido lle-
var la gruesa de culos de gen-
tilhombre para clavárselas!

—Telefunken! Telefunken!...

—féu l'eco tètricament.

Els funerals per don Jaume

Segons el programa establert,
aquesta setmana han seguit ce-
lebrant-se funerals per l'etern
descans de l'ànima de don Jau-
me de Borbó a l'església de San-
ta Anna, a la Seu de Manresa,
a Calella i a Pla de Cabra.

Les cerimònies han resultat
particularment brillants. Sols un
petit detall ha desdit de la so-
lemnitat de les festes: a la sor-
tida no s'ha pogut assassinar
cap republicà.

LA QÜESTIÓ XINO-JAPONESA

La guerra està tan en perill com la mateixa pau

Sempre havíem cregut que
l'adveniment de la República
espanyola i l'arribada a la nos-
tra ciutat de Mr. Henri Oger,
l'Angel de la Pau, com li deien
de petit a casa seva, havien de
tenir benefactors conseqüències
per a la pacificació del sistema
solar. El que no hauríem cre-
gut mai és, però, que aquestes
beneficències conseqüències ha-
guessin fet sentir llur benèfica
influència amb una rapidesa i
una intensitat tal que, la im-
possibilitat material d'una guer-
ra estigués a punt de provocar
un conflicte internacional. El
cert és, però, que aquesta és la
situació, i ho podem assegurar
de bona tinta i per fil directe,
ja que, pels nostres contactes,
de tothom sabuts, amb la C.
N. T. i amb la F. A. I., hem
pogut establir un fil telefònic,
vaguista i directe amb el Consell
de la Societat de les Nacions.
Una manera com una altra de
fer sabotatge.

Les primeres notícies

Era poc després d'haver tor-
nat de Ginebra el senyor Ler-
roux—ben a repel, per cert—
que tinguérem les primeres no-
tícies de l'afer. Sorprenguérem
un matí una conversa entre Sir
Eric Drummond i el senyor
Lerroux. És a dir, amb el se-
nyor Lerroux no, perquè a l'ex-
trem del fil hi érem nosaltres.
La gravetat del cas, però, ens
obligà a demanar a la F. A. I.
que, per una vegada, deixés ar-
ribar la comunicació a Madrid.

El Secretari general de la So-
cietat de les Nacions estava
alarmadíssim. L'havien anat a
veure el representant japonès,
senyor Sugimaru, i el xinès se-
nyor Woo Kaising, i amb prou
feines els havia pogut contenir
que no s'escanyessin mútua-
ment i simultània en la seva
presència. Separats amb no pocs
esforços i a prou distància l'un
de l'altre, consentiren a expli-
car a Sir Eric de què es tracta-
va. Però, com que l'un ho
feia en japonès i l'altre en xi-
nès, i Sir Eric ho explicava al
senyor Lerroux en aquests dos
harmoniosos idiomes, i les ob-
servacions les feia en anglès,
llenguatge que, si bé el parlem
prou per a entendre'ns, no l'a-

(Segueix a la pàgina 2, columna 1.ª)

Don Alfons, al so d'aquesta
veu tornà a riure ensenyant les
dents, agafà una mosca, li xu-
clà la sang i, remenant les joies
amb totes dues mans, es posà
a cantar atronant els àmbits del
castell i provocant una tempe-
rat de rats penats que esbojar-
rats voltaven topant amb co-
lumnas, tapissos, mobles i joies
i aixecant núvols de pols men-
tre l'ex-rei seguia cantant:

Oh, nación del oro
me diste un tesoro
que con tu trabajo
supe conquistar...

I l'eco, tètric, profund ana-
va repetint:

—Telefunken...! Telefun-

ken...! ken... n... n...

El Papa està en- fadat amb els catalans

Roma, 18. — El Sant Pare
s'ha dignat dirigir un telegrama
als fidels de Catalunya, dient
que el seu cor sagna i sent una
profunda pena pels ultratges que
sofreix a Espanya la religió.
Però, pel que fa a Catalunya,
la pena és doble, i la sang del
cor, també, car l'han ennovat
que els catòlics catalans encara
no havien complert amb les dis-
posicions pontificies, donades a
ran d'una visita del Nunci, que
també n'és ara, Mgr. Tedeschi-
ni, les quals disposen que la pre-
dicació i l'oració, a Catalunya,
es fessin en castellà, llengua ofi-
cial.

«Com volem—acaba el tele-
grama—que si vosaltres, carís-
sims fills, em sou desobedients,
m'obeeixin els republicans i els
heretges?»

Aquest telegrama està en clau
de fe.

EL "BE" PROFETA

Sis mesos després, les personalitats religioses hi diuen la seva

Després de sis mesos de nou règim religiós, apaivagades les disputes, apaivagats els basconavarresos, apaivagats els agraris, acabades les municions i les excomunicacions, fetes les paus, que ja és dir, el nostre director, senyor Ramon Pociello Forradellas, restablert ja de l'homenatge que li fou dedicat pels seus admiradors i de la lluita sorda i no pas encara acabada que contra ell mena per suplantarlo en la direcció del nostre diari el senyor Giralt, el senyor Pociello Forradellas, diem, ens ha ordenat de pulsar l'opinió, i en dir pulsar l'opinió evidentment volia dir l'opinió pública i no pas l'opinió privada de l'Esquerra.

En l'opinió que el senyor Pociello Forradellas — don Ramon, com li diem familiarment i respectuosa a la casa — volia que pulséssim, hi ha de tot; hi ha homes d'esquerra i fins d'extrema esquerra, perquè no ens sabem estar de res, i homes de la dreta i d'extrema dreta i, sobretot, el més interessant és que hi ha els interessats que, com sol ésser sempre, són els interessats en persona.

Les primeres dificultats

La dificultat primera amb que topàrem fou que, degut principalment a l'article 24 de la Constitució, no hi havia manera de conèixer els interessats en persona perquè, com és prou sabut, des de la promulgació de l'article tothom vesteix igual, i en dir igual volem dir igual dintre la lata varietat dels dictats de la moda. Ha estat tan gran l'adaptació, que avui dia és impossible de distingir un canonge d'un corredor de cotons adinerat, un jesuïta d'un banquer, o una mare abadesa d'una flapper. La moda igualitària no ha fet altra cosa que augmentar la circulació dels carrers; la clerecia secular és conforme amb el comú dels mortals. I si algú es pensés que el secular és distingit per la seva edat provecta i per les seves barbes, s'equivocaria de mig a mig, ha estat tan perfecta l'adaptació, que fins aquesta dificultat han arribat a superar i hi ha seculars que, encara que siguin seculars, ningú els faria més enllà de vint-i-cinc anys. La químic és, avui, totpoderosa. Igualment passa amb la clerecia regular. En aquest ram han aconseguit que n'hi hagi d'alts i de baixos sense per això deixar d'ésser regulars; tots els extrems hi són portats amb una gran moderació.

Es per això, com hem dit al principi, que les dificultats eren incurables tot i haver estat superades pel Be Negre.

Avui, encara que podríem presentar als nostres lectors els fruits d'una enquesta extensíssima, ens acontentarem d'unes quantes opinions que escollirem pel sistema del barret o sigui per insculcacioculorum, el més apropiat per tractar de la matèria. Feta la trampa, heus afe els personatges consultats i el què ens diuen:

El Dr. Irurita

Ens costà de trobar el bisbe de la diòcesi després que es mudà a una casa de lloguer, abandonant el palau episcopal ara convertit, com tothom sap, en saminari de futbol, dirigit, naturalment, per en Sami. Ni aquest ni els dependents de la casa sabien el nou domicili del doctor i a La Veu, tan addicta al seu senyor bisbe, no ens en volgueren dir res per no comprometre's. En Costa i Déu, que està mirant de treure's el Déu de sobre, es mostrà impenetrable, i com que l'Olive de La Vanguardia ens donà una direcció falsa, decidírem cercar-lo pel nostre compte.

—On veuria el doctor Irurita?—ens preguntàrem.

—Però home!—fou la resposta.—No és doctor? Doncs a l'Annuari de Medicina ho trobaràs.

En efecte; cercàrem i a la I trobàrem Dr. Irurita laringòlogo.

Anàrem a visitar-lo, però no poguérem treure'n res. Els visitats fórem nosaltres i ens costà deu pessetes. Ens va dir que hi tornéssim al cap de vuit dies. Molt amable, certament.

El Pare Miquel d'Esplugues

El descobríem rient com una tonta en el tramvia. Reia perquè havia descobert una errada en el total de la Summa de Sant Tomàs.

—Quins sants, quins sants de pa sucat amb oleum!—exclamava.

—No me'n parli—digué tot seguit d'exposar-li el cas—; no me'n parli. Miri que suprimir nos el vot de castedat! Abans, almenys, teníem aquesta excusa per defensar-nos de les devotes velles i lletges!

—Apa... però, i les maques?

—Ui, les maques! Aquelles ja els porten fets, els pecats. No hi ha res a fer.

Monsenyor Lisbona

El trobem llegint El Correo Catalán.

—Es per veure què escriuen aquests xicots—ens diu el director del diari tradicionalista.

A les nostres preguntes contesta cordant-se i descordant-se l'americana, cosa que li fa molta il·lusió.

—Amb el canvi sembla que he perdut un món. Abans, tot era Monsenyor per aquí, Monsenyor per allà. Ara, senyor Lisbona a seques, i encara.

El senyor Junyent

Trobem el cap dels carlins jaumins alfonssins amb un esguard somnador. Ens diu, sense fer cas de les nostres preguntes:

—Don Alfonso de Borbón i de Este és un home simpàtic, quíssim i democràtic. El vaig trobar cantant allò de «Dichoso aquel...» Ja veu si és modest. Tot seguit em va conèixer i em recordà tota la campanya pel districte d'Igualada. Sembla mentida, tan vell que les cames no l'aguanten, i quina memòria!

—Per això mateix, home, per això mateix, qui no té cames ha de tenir memòria.

—Ja ho pot ben dir...

El senyor Josep M. Capdevila

En Josep M. Capdevila, director d'«El Matí», estava fregant-se les mans quan vàrem entrar al seu despatx. Deia:

—Vuitanta-un mil cent-seixanta-dos!—I repetia, amb xifres: 81.162! Si—continua en veure'ns—, són 81.162 subscripcions més. 20.467 religiosos i 60.695 religiosos que, enclausrats, no poden llegir l'exemplar únic que tenia cada comunitat. Ara cada un d'ells és una subscripció. De moment, els enviem gratis perquè s'hi acostumin. Després els passarem el rebut.

El Director dels Jesuïtes

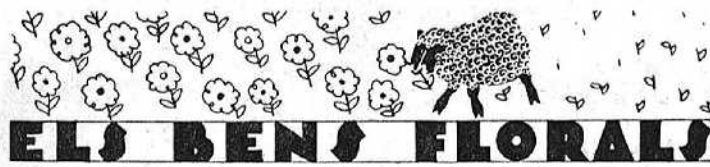
El trobàrem al seu casal del carrer de Casp.

—M'han prohibit que me'n vagi—ens declarà amb malhumor—. I amb això de la llei especial, cada dia ve una disposició nova: ara podem ensenyar; ara no podem ensenyar. Això sembla el Paral·lel!

El senyor Companys

Una desolació més profunda que mai es pinta en la seva cara.

—Estic arrepenit! Estic arrepenit!—cria clavant-se cops de puny al pit—. Amb aquest article 24 no puc ésser ni ministre del Senyor!—I les llàgrimes que vessa fan enternir.

EL PLANY LEVÍTIC

Els clericals tots ploren
tots ploren d'ahí ençà,
perquè als mossens i als «padres»
se'ls ha acabat el pa.
El jove Barriobero
lladrava com un ca,
en Samblancat empaita
igual que un porc senglar,
però en Companys si calla
alguna en deu rumiar.

Mossèn Pildain somica,
i els altres van al gra,
masteguen les casulles,
tothom se n'atipà,
Carrasco i Formiguera
tot és carrasquejar,
si formiguerejava
ningú se l'escollia,
i al senyor Leizaola
el van escrostonar.

I l'Alcalà Zamora,
ai, ai! Senyor, què fa!
agafa la cartera
i explica que se'n va,
i en Maura del «Negresco»
que és fill del seu papà,
rebutja el ministeri
del braç de l'Alcalà.
Amb els cabells de punta
el poble tremolà.

—Ai Sant Josep, què passa!
Jesús, què passarà!—
Arriba el senyor Azaña
i els diputats fan «ah!»,
i els du la presidència
a dintre de la mà.
La pobra policia
tot era vigilar,
si els cremen, si no els cremen,
si els volen inquietar.

Article vint-i-quatre,
quin odi et redactà,
tocant «las pajarrillas»
del sentiment cristià?
Ploreu, «padres» i «madres»,
plori, doctor Sardà;
jaumins sense don Jaume,
no és hora de badar,
què fa Mossèn Pollastre,
i en Portolès, què fa?

¿Què fan tots els canonges
de dalt del colomar,
si hi ha en Lluhi a l'esquerra
que menja capellà?
Perseverants, alerta!
a més perseverar!
Senyor Bofill i Mates,
doneu-hi un cop de mà,
contra en Lluhi i els lluisos,
que això no pot anar!
que els clericals tots ploren,
tots ploren d'ahí ençà,
perquè als mossens i als «padres»
els han privat del pa.

Els bascos també ploren,
sols canta un català,
un català que canta
per ganes de cantar.

Els "grans sous" del país, es defensen

Els homes públics que acumulen diversos càrrecs i, en conseqüència lògica, diversos sous, s'han vist obligats a constituir una Junta de Defensa Econòmica, la finalitat de la qual és contrarestar per tots els mijans la indigna campanya que porta a terme l'Ateneu de Madrid contra els anomenats «enchufes».

La primera sessió de la Junta de Defensa Econòmica tingué lloc fa uns dies, en un dels salons del «Palace». Hi assistí gairebé tota la minoria socialista, tota — sense el gairebé — la de «Al Servicio de la República» i distingides personalitats dels diversos partits republicans.

Catalunya hi estava magníficament representada pels senyors Aiguader i Carrasco Formiguera. En començar la sessió hi hagué un petit incident. El senyor Besteiro creia que a ell li tocava per dret propi la presidència de la Junta. Però quan hom li féu avinent que el càrrec era gratuït, el senyor Besteiro hi renuncià generosament. Després d'un canvi d'impressions, la presidència fou acceptada per l'alcalde de Barcelona, senyor Aiguader, sota la promesa que hom li compraria una vara.

El secretari llegí tres-centes vint-i-set demandes d'admissió, cursades a la Junta de Defensa Econòmica. En foren rebutjades cent trenta-dues, car llurs signants en l'actualitat només

frueixen sis càrrecs. El cas dels Xiraus Palaus promogué un viu debat, puix que molts concorrents opinaven que no es troben en condicions legals d'ingressar a l'entitat. Finalment hom acordà l'admissió dels Xiraus Palaus, si bé als tres no se'ls reconeix sinó el dret a una sola veu i un sol vot.

La part central de les deliberacions de la Junta de Defensa Econòmica fou secreta. A la sortida lluraren a la premsa una nota amb les conclusions següents:

Primera. — Que tots els individus que ocupen de sis a vint-i-cinc càrrecs, encara hi perden diners, i, per tant, mereixen l'agraïment de la República.

Segona. — Publicar una taula demostrativa de la veritat de l'anterior afirmació.

Tercera. — Organitzar un homenatge nacional al socialista Cordero, el qual, detentant en l'actualitat vint-i-quatre càrrecs, ha manifestat que està disposat encara a acceptar la presidència de la República i l'arquebisbat de Toledo. La capacitat de sacrifici del senyor Cordero mereix ésser destacada com cal en un país com el nostre, d'ambició limitadíssima.

Hom ha confiat l'execució del segon terme d'aquestes conclusions als tècnics del ministeri de Finances, els mateixos que confeccionaren aquella nota sobre la part econòmica de l'Estatut de Catalunya.

Els diners no fan la felicitat

El senyor Forrasco Carmiguera ens prega que fem constar el seu desmentiment més formal a la notícia que publicà La Publicitat dient que no pensava, ni de lluny, retirar-se del Congrés.

Contràriament, el senyor Forrasco Carmiguera té molt interès a fer constar que les nombroses felicitacions que rep dels catòlics de Catalunya són ben merecudes. Si, senyors; s'ha retirat del Congrés i no pensa tornar-hi mentre continui aquesta República que persegueix el sentiment religiós. I no content amb això, i sense reparar amb despeses, el senyor Forrasco renuncia a les 90.000 pessetes anuals que li corresponen per la presidència del Comitè Cotonaire, càrrec que va donar-li aquesta República laica i anticatòlica que tan valentment ha combatut des del seu escó de diputat.

El Be Negre es fa un honor d'ésser el vehicle pel qual el senyor Forrasco Carmiguera fa saber a l'opinió pública que no ha renunciat ni a un pèl de les seves conviccions.

Déu li pagará.

El "Be"... nèfic

Subscripció a favor dels mantenidors de la normalitat al Port

L'Alcalde accidental, segona autoritat suplent de Catalunya . . . 14'55
Sanyol i Ciutadania. Un terrós de sucre
Primera autoritat de Catalunya . . . 3'
Primera (bis) autoritat ídem . . . 3'
Casnovas, Única autoritat de Catalunya. . . 4'
Federico Urales, anarquista bien i president honorari dels intel·lectuals . . . 0'25
Germans Germinal, Floreal i Sideral . . . 1'65
Grup d'aficionats comunistes de la Barceloneta . . . 0'80
General dels mossos d'esquadra . . . 1'50
(Segueix oberta la subscripció a la nostra redacció, tots els diumenges no festius de 9 a 10 de la matinada.)

No val a badar

Pel bé de la ciutat, pels interessos del comú, per Catalunya, per la República, per l'Estatut i per la baixa de les subvencions, hem de donar el nostre crit d'alerta.

Manquen dues setmanes per Tots Sants i el senyor Giralt encara no s'ha preocupat del monopoli de les castanyes i els panallets!

ELLS TAMBÉ SÓN OPTIMISTES

—I si tant mal dades anaven, sempre ens quedaria el recurs de dedicar-nos a coristes de sarsuela.

Els del botó verd

Els nostres monàrquics ja no s'accontenten amb tocar la «Marcha real» en gramòfon ni amb conspirar amagats sota les falduilles de les dames. Llur tradicional valentia els aconsella actes més arriscats, i ara s'han inventat un nou truc d'un patriotisme impressionant. Es tracta, no res menys, que de portar un botonet verd a la solapa. Més ben dit: verde. Perquè les lletres que componen aquest mot són l'anagrama de la frase següent: Viva El Rey De España.

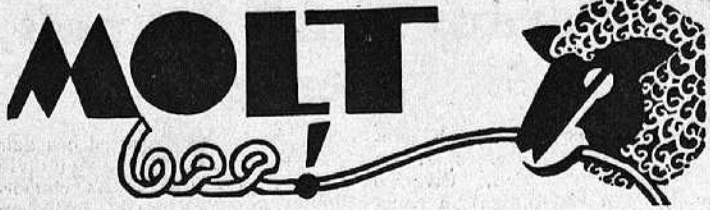
El botonet verd és, doncs, el distintiu d'una fe monàrquica no extingida. Quan es troben dos que el porten, poden dir mal, tranquil·lament, de la República. Quan són tres, fins i tot poden fer el tresillo.

Pel que es veu, els nostres monàrquics creuen que no se'ls coneix amb la cara. I El Be Negre, disposat a secundar-los en aquesta campanya exhibicionista, es proposa publicar els noms de tots els que vegi amb el famós botó verd a la solapa. Si els nostres lectors ens volen ajudar en aquesta tasca de divulgació local, els quedarem molt agraïts.

Contrasantit

Quan a l'Ajuntament es va saber la notícia de la crisi ministerial va haver-hi gran emoció als bancs de l'Esquerra, compartida aviat per tots els altres sectors del consistori que ja veia dos dels regidors, en Lluhi Companys i en Lluhi Vallescà amb sengles carteres sota al braç. El germà del senglar Samblancat, Samblancat i senglar ell mateix, comparteixen la contrarietat amb els regidors de la Lliga. Un d'aquests deia en sortir:

—Parlen de treure les ordes religioses i posen els lluisos al ministeri!

Una part de l'aristocràcia barcelonina, que encara no s'ha aixugat del tot les llàgrimes que varen vessar a la salut de les infantils i dels altres restes de l'ex-reial família, està disposada a mantenir, sigui com sigui, una atmosfera de pànic i de malícia entorn d'aquesta República que els ha vingut a trencar les oracions.

Per això, els aristòcrates de asalto han fet tots els possibles per evitar que aquesta temporada hi hagi Liceu. S'ha fet una activa campanya entre els propietaris perquè, emparats en el contracte, obliguin a l'empresari a què els compri les localitats de la temporada, i entre els habituals abonats, perquè enganyin desistint d'anar al Liceu.

Si el governador es disposa a no tolerar aquesta maniobra, ja estem veient els senyorassos i les senyorelles obligats a anar al Liceu, en conducció ordinària, entre una parella de civils. I després, per acabar-los de castigar, els donaran l'Aida cantada per en Palet.

Mentre al Poliorama la Maria Lluïsa Rodríguez treballa de nou a set en una casa de modes per a senyora, al Novetats representen l'obra de Molnar *Modes per a senyora i senyores*.

Esperem que els sastres i les modistes no toleraran aquesta competència il·lícita i que es defensaran com cal. De moment, a «La Innovació» ja anuncien una representació de «Terra Baixa» i a Can Rodríguez, l'estrena d'un «pot-pourri» d'en Marquina que es titularà: «La ermita, la fuente escondida y el río suena».

Continuant la magnífica temporada pornogràfica d'enguany, a l'Espanyol han estrenat una altra obra que es titula: «Jo vull una casada».

Pròximament, grans novetats: en Santpere s'exhibirà sense calçotets i un W. C. de debò funcionarà en mig de l'escena. I si ni així no es combat la crisi teatral, ni mai.

Cal que els xantres de les nostres parròquies no oblidin que divendres vinent, dia 23, hi ha assaig general del *Raja* i l'endemà, de la *Marxa Reial*. Les faltes seran castigades amb un dret de munta. I el producte de les muntres es destinarà a la compra d'una *Star* o si la quantitat no hi arriba, d'un punyal o estilet. Les armes, això sí, seran destinades exclusivament a la defensa de la religió.

Sabem que la junta d'Acció Diocesana reeditarà en breu l'oportuna obra polèmica de Mn. Sardà i Salvany *El liberalisme és pecador*. En una «Advertència preliminar» un capellà-escriptor s'hi plantarà de la falta d'esperit liberal i tolerant de la Constitució de 1931.

Hom fa avinent als seminaristes que és obligatori llur assistència a les classes de tir i d'esgrima del «Tiro Nacional».

Cada dia té més partidaris, entre els addictes a la conjuració monàrquico-clerical, la idea de comprar el palau Maldà del carrer del Pi, destinat a futur casal de l'Inquisició.

El canonge Portolès prepara la seva conferència a la redacció del *Mati*.

El tema serà el següent: «Porque nosotros no hemos de ser tolerantes y ellos sí. Argumentos tomísticos de tomo y lomo».

«La ametralladora de la fe: argumentos celestiales para convicción de impíos» pel «Padre Montecado de la Compañía de Traviados». Obreta sense pretensions i molt piadosa i edificadora. Es ven a tots els quioscs catòlics. L'autor ha escrit altres obres amb el pseudònim de «Laura Brunet».

L'altre dia el governador va rebre la visita d'una comissió que se li va plànyer perquè no els deixaven ensenyar.

La nostra autoritat civil, cregut que venien en nom d'una orde religiosa, els digué que no tan sols podien ensenyar, sinó que devien, sota pena, si no, de caure sota el rigor de la llei.

La resposta del senyor Anguera semblà sorprendre molt els comissionats.

I és que no venien de part dels jesuïtes, sinó dels music-halls del Paral·lel.

Dimarts passat, en Jaume Passarell va estar a punt d'èsser objecte d'un projecte d'agressió de part d'en Sugrati, l'Amichanyes i uns galifardeus que els acompanyaven, al cafè Espanyol del Paral·lel.

Sembla que els famosos autors de revistes es proposaven venjar en la persona del popular dibuixant i crític teatral uns suposats agravis rebuts de part d'El Be Negre. I el bonic del cas és que en Passarell no té res a veure amb El Be Negre.

Si en Sugrati i l'Amichanyes cerquen una víctima propícia, farien millor d'adreçar-se al senyor Gastó A. (ah!) Mantua, o bé al senyor Bernat i Duran, els quals són els veritables i únics responsables de tot el que surt a aquesta secció.

La fidelitat als principis i als fins

El mecenas de la premsa, don Joan Pich i Pon, propietari de don Màrius Aguilar i protector de *El Dia*, *La Noche*, *La Calle* i *La Humanitat* ha tornat, per consell del seu confessor de Sant Josep Oriol al redol de les ovelles radicals.

—Don Joan—li deia el director espiritual—, el paper Lerroux guanya cada dia més indulgències! Es per això que don Joan ordenà a en Màrius que es posés a les ordres immediates del senyor Giralt i a la disposició de les seves activitats.

El senyor Giralt parlava? Gran ressenya del discurs del senyor Giralt; el senyor Giralt era atacat? Muts i a la gàbia. La qüestió era no comprometre's. Però desgraciadament el redactor municipal de *El Dia* i *La Noche*, en Baget, que don Joan havia anat a buscar a casa seva mateix, no es donà ben bé compte de la conversió. Els discursos del senyor Giralt no sortien prou polits, prou desinfectats. El lector podia endevinar-hi el que l'orador havia dit. S'arribà a saber en altes esferes que, el repòrter no creia a ulls clucs les afirmacions desinteresades del cap de la minoria i arribà l'ordre d'execució. Com que al diari no sabien l'adreça del seu redactor, calgué preguntar-la a l'Ajuntament i l'interessat rebé una carta del Màrius. Una «reorganització» (a mig mes) i avall. Ara podem llegir els discursos del senyor Giralt «enteros y pronunciados». Ja ens divertirem.

Per una T en Giralt no és ministre

El nomenament del senyor Giralt per al càrrec de ministre de Marina ha produït molt bon efecte a la nostra ciutat. El públic que assistia a la sessió de l'Ajuntament del dimecres, en no veure el famós orador en cap de la minoria—majoria radical—esquerrista i saber el nomenament, es va creure tot seguit que era el senyor Giralt el nomenat. A la plataforma d'un tramvia de la línia 16 un obrer ho comentava:

—Ves—deia—, aquest Giralt; va començar de burot ací a Barcelona; després va ésser regidor i mira-te'l, ara ja és ministre!

Però el senyor Giralt no està gens satisfet perquè diu que era a ell a qui tojava ésser ministre, i s'ho ha perdut per una T. Ell que no s'havia perdut mai per aquest cantó, que dir «Té» era per a ell un impossible, ell, especialista del «vinga», ara es troba que té, per una T li prenen la cartera. Ja és una cosa trista, ja, l'alfabet.

VEUS D'ULTRATOMBA

L'Inquisidor Torquemada parla en nom de la llibertat i de la igualtat

Hem rebut, per a la seva publicació, el següent important document:

«Jo, Fra Tomàs de Torquemada, de la V. O. Dominicana, Inquisidor general dels reialmes de Castella i d'Aragó, cremador aleshores d'alguns milers d'heretges o d'altres que, simplement, feien nosa a Sa Majestat Catòlica, domiciliat actualment a l'altra vida, on no coneix més dissort que no poder tornar aquí, a fer la felicitat de la novella República, em crec en el deure d'interrompre, per una estona curta, el secular silenci de la mort, i protestar d'una infàmia.

«Es contra una falta de tolerància i de liberalisme que s'alça la meua veu; les meves paraules, encara que us en feu creus, respondran a un criteri democràtic: canvien els temps, canvien els costums, tot canvia, àdhuc el llenguatge dels inquisidors. Ahir érem partidaris de la intransigència. Avui ens repugna la falta de tolerància dels nostres adversaris; demà... qui sap, Déu meu, què farem demà! Tal volta ens lleurà d'ésser de nou intransigents. Així ho voldria. Però, el que és ara, la meua música és bo que faci un altre so.

«Sí, jo, tal dia com avui, formulo una protesta enèrgica contra l'article 24 de la Constitució de la República Espanyola. I la formulo en nom de la Llibertat: i si no n'hi ha prou, en nom de la tolerància, i si ni així basta, hi afegeixo les essències democràtiques i els irrenunciables drets de l'home.

«A veure: en nom de què em poden impedir que faci el que em sembla, si vull infiltrar-me dins les consciències, i, encara, quan són tendres que conserven una empremta indeleble de tot allò que hom els dicta? Qui pot oposar-se a què nosaltres, disseminats per les corporacions i els ministeris, arterosament fem per manera de migrar i neulir l'ensenyança oficial, i així sempre ésser imprescindibles? En nom de quina doctrina liberal pot algú barrar-nos el pas, si, valent-nos del gran ascendent conquerit damunt les ànimes, ens dediquem a l'adquisició de riqueses i a la gerència de negocis? És democràtic no dei-

xar-nos fer la nostra? Si fins ara hem estat intolerants i ara ens convé la tolerància, ¿qui ens en priva?

«Però, tremoleu, que encara no estem vençuts; al contrari, els vençuts sou vosaltres, i, si no, escolteu aquest dilema:

«O ens deixeu fer, i llavors us posarem el peu al coll i retornarem a l'acostumada i lícita intransigència de l'Església Espanyola, o no ens deixeu fer, i, en aquest cas, protestarem en nom del Dret, la Justícia, la Tolerància i altres romansos, fins que us ho creureu i us deixareu posar altre cop l'anella al nas.

«En nom de la llibertat i de l'esperit de transigència alça, doncs, el meu clam i adopto provisionalment—ves fins allà on pot veure's dut un Inquisidor!—el lema de la Revolució Francesa: Llibertat, Igualtat i Fraternitat.

«I no us penseu que estic tot sol, no. M'acompanyen encara—per no esmentar sinó els més notables—el canonge de Sevilla Pedro de Castro, últim i aferrissat campió del turment a Espanya (a l'alba del segle XIX), i així mateix l'arquebisbe Saez, de València, promotor de l'últim auto de fe vist al món, que tingué lloc l'any de gràcia de 1826, consumat en l'herètica persona d'un trist mestre d'estudi, el qual, solemnement, hi fou penjat per la gola.

«Visca la República! Visca Espanya!

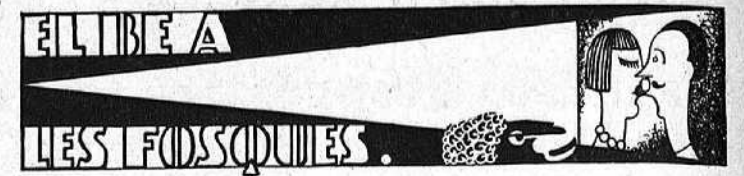
«Tomàs de Torquemada. «Inquisidor.»

SERMO INTOXICAT

La setmana passada, un capella de Granollers va baixar a Barcelona per oficiar en el casament d'una parenta seva. Abans de la cerimònia, el sant home va llegir al diari que la República, entre altres heretgies, retirava el sou del clergat.

El sermó que va adreçar als novells esposos va ressentir-se particularment del neguit que li havia encomanat la notícia.

—i si a Déu Nostre Senyor—va dir—li dona la gana d'enviar-vos contrarietats, també heu de sofrir-les.

Ja hem vist les *Luces de Buenos Aires*. I, tal com preveiem, no hem quedat enlluernats. Tot el contrari.

Luces de Buenos Aires és una argentinita pessima i, per acabar-ho d'arreglar, falsificada. Hi surt una estanciació de cartó pedra, edificada a Joinville, una Pampa apòcrifa, dels afores de París, i un parell de vaques relligades. El pou on s'asseu en Carlotos Gardel per a cantar un *amago* de tango, està si calc o no calc. En fi: una argentinita sense Argentina.

En canvi, hi han argentins. Són els actors i les actrius de la companyia de revistes del teatre Porteño, de Buenos Aires, companyia que va actuar fa uns mesos a Madrid, sense pena ni glòria. Aquesta gent—la Bozan, la Glòria Guzman, les *bellezas criollas* i els actors restants—varen passar unes setmanes a Barcelona sense trobar teatre on actuar. Anaren a París, i des d'allí ens els reexpeixen en forma de film.

Luces de Buenos Aires. És un film Paramount.

Més valdria que s'ho callessin!

En Gardel hi canta dues cançons.

L'entrada, val tres pessetes cinquanta.

Per aquest preu, a Barcelona hem sentit tantes vegades com hem volgut el Gardel de carn i ossos. I cantava tota la nit. I, per postres, el veïem al camp de Les Corts a aplaudir el Barcelona.

Tot això, però, no tindria importància si *Luces de Buenos Aires* fos un film passador. Però com que és una llauna, sense remissió, no ens podem estar de dir-ho.

I ens el fan al Coliseum, on no s'han atrevit a presentar *Rango*, el film més interessant dels que portem vistos aquesta temporada.

Rango també és un film Paramount. Però es veu que té el desavantatge d'ésser un film per a persones intel·ligents.

Sortosament, la *Du Barry, mujer de pasión*, ja ha abandonat la cartellera dels nostres ci-

nemes, creiem que per a no tornar-hi mai més.

La *Du Barry* de la Norma Talmadge és el galimatias més gros que hem vist mai a la pantalla. Hi veiem la Revolució francesa en temps de Lluís XV, la *Du Barry* morint trenta anys abans del que li pertoca, un mobiliari i uns vestits d'època indeterminada de país imaginari, en fi: hi veiem, sobretot, una rifada al públic i una absència total del més lleu sentit de pudor artística.

Si, malgrat tot, fos un film divertit! Però, ni això. Quan a Hollywood s'hi posen, l'analfabetisme dels seus films arriba a profunditats més enllà de tota mesura humana.

Amb l'excusa dels gangsters i dels contrabandistes d'alcohol, la Joan Crawford troba ocasió d'ensenyar-nos a bastament les seves cames. Déu n'hi dó!

El film es titula: *Danzad, locos, danzad!*

No en feu cas. El títol més apropiat seria: *Mirad, cuerdos, mirad!*

Hay que casar al príncipe.

Com que el príncipe és en José Mojica, casem-lo d'una vegada. A veure si per una d'aquelles sorts li surt una mul·ler que no li deixi fer cinema.

L'«Opinió» diu la veritat però no tota la veritat

L'«Opinió» ha afirmat que en les darreres eleccions, les del dia 11, no votaren més de 10.000 electors. I com que nosaltres no tenim cap motiu per dubtar de l'excel·lent informació del nostre col·lega, ens trobem en el cas d'haver d'aclarir el resultat de les passades eleccions.

Els 42.000 vots d'en Martí Esteve, no cal dir-ho, són tots falsos, encara que *La Publicitat* ho hagi dissimulat jesuíticament. En canvi, dels 14.000 vots d'en Maurín només són vàlids els de l'Aiguader, d'en Vilalta i d'en Bertran de Quintana. Els restants, falsos com la cara de Jodes.

—Bé, però, i els deu mil vots de L'«Opinió», ¿què varen fer, doncs?

—Els deu mil votants són una fantasia del diari esquerrà perquè no sigui dit que la campanya d'en Fontbernat i de L'«Opinió» a favor d'en Maurín, no va donar cap fruit. El veritable resultat de l'elecció fou de tres a zero a favor del candidat comunista.

—Tres a zero! Sembla un resultat de futbol...

—Vós ho heu dit: esport i ciutadania.

Correspondència

Roca. — Amb el temps ho fareu bé.

Be-ati. — Està molt bé, però arriba fora d'actualitat. Envieu més còpies.

La colla. — Això de Vilallonga ho hauréu d'arreglar a garrotades.

Campos. — Entesos. Be vadaloní. — Els versos són bons, però tenen un interès massa local.

Torrent. — Arribà massa tard. I. I. — Ens lluirem, estigueu tranquil.

Anònim. — Com veieu, ja va sortir una cosa per l'estil.

Tinkson. — Una mica massa obscur; no trobeu? Agraïts pel demés.

Noi de Tona. — Quedeu apuntat.

R. R. — L'homenage, naturalment, és cosa nostra.

Xirauista figurenc. — Gràcies per l'obsequi.

Margambus. — Bo! La segona anècdota ha estat publicada molts cops.

Lolita. — I que n'ets de falsa, Lolita!

Sant Renec. — De debò?

Yes. — Sí que us divertiu, a Vic!

Be be be li do. — Mirarem d'aprofitar-ho.

Ros. — Em sembla que us coneixem.

Cunillera. — La idea és bona.

Cla tellot. — Totes les que tinguin interès general, envieu-les.

Dick. — Molt rebé!

Be i va. — Id.

Argos. — Fem vots—laics—pel vostre restabliment.

DIMARTS, DIA 13

—Pobres paaaadres..! Pobres paaaadres..!